

Obec Hrušová leží 5 km jihovýchodně od Vysokého Mýta při silnici I/35 v zemědělsky využívané krajině. Z geomorfologického hlediska se nachází v centrální části Loučenské tabule celku Svitavská pahorkatina soustavy Česká tabule. Nadmořská výška území se pohybuje od 280 do 330 m n.m. Východní třetinou území protéká od jihu k severu řeka Loučná. Západního okraje obce se dotýká železniční trať Choceň – Litomyšl.

První písemná zmínka o Hrušové je v listině knížete Vladislava ze dne 20. ledna 1167, kterou uděluje privilegia premonstrátskému klášteru v Litomyšli. Zde se mimo jiné praví: ....dávám i Hrušovou s řekou Trstenicí až k Plesu a les, který zove Mokřenice....

Urbář z r. 1557 uvádí 27 usedlých rodin, z toho 1 rychtář výsadní, 17 sedláků a 9 zahradníků....

Velký vliv na utváření obce měly v uplynulých staletích požáry, kdy často vyhořela značná část obce a nově postavené usedlosti již nekopírovaly původní zástavbu.

V roce 1812 vystavěna byla „císařská silnice“, jejíž trasa byla částečně změněna v letech 1968-1974 a tvoří dnešní E 35. Náves upravena byla po r. 1866 zavezením rybníčků, vyrovnáním terénu a vysázením dodnes existující lipové aleje. V roce 1866 vystavěna byla škola sloužící i přilehlým sídlům. R. 1880 vybudována železnice Choceň - Litomyšl. Hasičský sbor založen r. 1881, tělocvičná jednota Sokol r. 1912.

První světová válka byla těžkou ranou pro obec, narukovalo celkem 107 mužů z tehdejších 540 obyvatel obce. Padlo 24 mužů, 12 bylo těžce raněno, dalších 14 bylo zajato.

Elektrifikace obce byla provedena v r. 1924. Od začátku třicátých let probíhaly v obci bouřlivé diskuse o stavbě Obecního domu, který měl sloužit tělovýchově, kultuře a činnosti spolků. K vlastní výstavbě došlo až v r. 1939 a Obecní dům slouží uvedenému účelu i jako sídlo obecního úřadu dodnes. V meziválečném období bylo postaveno několik rodinných domků, které již neplnily úlohu hospodářské usedlosti.

Po druhé světové válce i zde proběhla kolektivizace zemědělství a v jejím důsledku výstavba potřebných objektů pro zemědělskou výrobu západně od obce. Několik statků uvnitř obce, vyvlastněných na základě zákona 46/1948 Sb. postupně ztrácelo svůj hospodářský význam a úspěšně chátralo.

Od konce šedesátých let byl postupně vybudován obecní vodovod, část kanalizace pro dešťovou vodu, veřejné osvětlení a opraveny komunikace v obci. V r. 1989 byla obec přičleněna k Vysokému Mýtu. V roce 1992 se Hrušová opět osamostatnila. Plynofikace byla provedena v roce 1996, územní plán vyhotoven v r. 2000. V roce 2005 byla dokončena kanalizace a čistírna odpadních vod, v roce 2009 proběhlo ošetření lipové aleje tvořící dominantu obce.

Zpracoval

Petr Procházka